

Γράφει ο Αδάμ Αδαμόπουλος
adam@med.duth.gr

Το ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ
10.09.10

73

«Διχασμός και εξιλέωση»

του Βασίλη Καραποστόλη
ΔΟΚΙΜΙΟ, Εκδόσεις Πατάκη 2010, σελ. 302

Με υπότιλο «Περί πολιτικής θηκής των Ελλήνων», το βιβλίο του καθηγητή Πολιτισμού και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Βασίλη Καραποστόλη, διερευνά σε βάθος τα ζητήματα που σχετίζονται με την αντιπαρότητα της αυθεντικής που παρουσιάζουν ιστορικές προσωπικότητες, που παρά την περσία τους κατέφεραν να ξεφύγουν από τη μικρότητα και να γίνουν δότες. Σε μια χώρα και έναν λαό που έχει λεξικογραφήσει -σε παγκόσμια αποκλειστικότητα- τη λέξη «φιλότιμο» και τη βαριά ερμηνεία που τη συνοδεύει, ο συγγραφέας αναρωτιέται πώς συμβαίνει η υπέρβαση αυτή, σημειώνοντας πως «το αίσθημα στήριξε την Ελλάδα στις οριακές περιπτώσεις, αλλά τη διέλυσε στις υπόλοιπες». Και, συνεχίζοντας, διερωτάται: «Τώρα που δεν έχουμε κανέναν είδος αίσθημα, πού πάμε;»

«Οι γάτες της Rue d' Hauteville»

του Βασίλη Βασιλικού
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ, εκδόσεις Πατάκη 2010, σελ. 216

Σελίδες από το ημερολόγιο που ο πιο πολυμεταφρασμένος Έλληνας πεζογράφος μετά τον Καζαντζάκη κρατούσε επιμελώς από το 1988 την εποχή που ζούσε, μοιράστηκε με τη σύντροφό του στο Παρίσι, πριν αναλάβει πρόεδρος της Ουνέσκο, και την επιστροφή του στην Ελλάδα με το τηλεοπτικό «Άξιον εστί». Από τις σελίδες του περνούν τα γεγονότα μιας εικοσαετούς περιόδου, αλλά και οι άνθρωποι που του στάθηκαν, όπως το ζεύγος Γαβρά, το ζεύγος Κόκκου, ο Ρεζίς Ντεμτρέ και ο Ζακ Λακαριέρ, ενώ δεν λείπει και ένας μύλλον πολύ μετρίφων- απολογισμός του συνολικού συγγραφικού του έργου.

ΒΙΒΛΙΟ

ΕΡΓΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Θεόφιλος στο Μουσείο Μπενάκη

Ευκαιρία για το κοινό να δει από κοντά ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα της δουλειάς του Μυτιληνιού ζωγράφου

Το Μουσείο Μπενάκη σε συνεργασία με την Εμπορική Τράπεζα παρουσιάζουν την έκθεση: «Θεόφιλος. Έργα από τη συλλογή της Εμπορικής Τράπεζας». Η έκθεση, που εγκαινιάζεται στο Κεντρικό Κτήριο του Μουσείου στις 14 Σεπτεμβρίου, περιλαμβάνει ένα σύνολο 20 πινάκων από τη συλλογή έργων τέχνης της Εμπορικής Τράπεζας. Δίνει την ευκαιρία στο κοινό να δει από κοντά ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα της δουλειάς του Μυτιληνιού ζωγράφου, στο οποίο αποτυπώνεται με χαρακτηριστικό τρόπο η ενσκόλησή του με τη ζωγραφική.

Ο μεγάλος λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος γεννήθηκε στη Βαρεία της Λέσβου το 1868 ή το 1873. Παιδί βραδυγλώσσου και ζερβό (αριστερόχειρας) δεν έμαθε γράμματα και από μικρός ήταν αντικείμενο «κλεισμού». Προς το τέλος της εφηβείας του, έφυγε για τη Σμύρνη όπου ήταν το παιδί για τα θελήματα στο εκεί προξενείο. Μετά από 15 περίπου χρόνια, μετόικωσε στο Πήλιο, όπου παρ' όλο που ζούσε μονήρης και πολύ φτωχικά, ληϊδορούμενος σχεδόν από τους πάντες, άρχισε να αναπτύσσει το ζωγραφικό του ταλέντο. Η αναγνώρισή του ξεκινά όταν ο εγκατεστημένος στο Παρίσι Σταυρής Ελευθεριάδης (Περίδη) συναντάται με το έργο του και του προμηθεύει υλικά ζωγραφικής, αγοράζει μερικά έργα του και οργανώνει έκθεση στο Παρίσι.

Τα έργα της συλλογής περιλαμβάνουν μια επιλογή από τη συνήθη θεματογραφία του Θεόφιλου Χατζημιχαήλ: ιστορικές ή μυθολογικές σκηνές, παραστάσεις παρμένες από ταχυδρομικά δελτάρια και παλιές λιθογραφίες ή φωτογραφίες, τοπία και εικόνες της καθημερινής ζωής.

Η συλλογή των είκοσι έργων του Θεόφιλου που παρουσιάζεται στην έκθεση περνάει στην κυριότητα της Εμπορικής Τράπεζας τη δεκαετία του 1980 και, με την εξαίρεση κάποιων μεμονωμένων περιπτώσεων, είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζεται στο κοινό στο σύνολό της.

Η έκθεση συνοδεύεται από την έκδοση της Εμπορικής Τράπεζας Θεόφιλος (Αθήνα 1967), σε επιμέλεια των Γιάννη Τσαρούχη και Γιώργου Μανουσάκη

και κείμενα του Γιάννη Τσαρούχη, μια έκδοση που συγκεντρώνει πάνω από 300 έργα του ζωγράφου, ενώ κατά τη διάρκεια της θα προβάλεται το σφιέρομα της εκπομπής «Παρασκήνιο» με τίτλο «2003 - Θεόφιλος ξανά», σε σκηνοθεσία Λάκη Παπασιτάθ.
Από 15 Σεπτεμβρίου έως 31 Οκτωβρίου στο Κεντρικό Κτήριο του Μουσείου Μπενάκη (Κουμπάρα 1 και Βασιλίσσης Σοφίας, τηλ. 210 3671.000)

Κινηματογράφος

«Μπόνι και Κλάιντ»

του Άρθουρ Πεν
(Bonnie & Clyde, 1967)

Καλυπτόντας σχεδόν με τρόπο ταινίας τεκμηρίωσης πραγματικά περιστατικά από τη ζωή της Μπόνι Παρκερ και του Κλάιντ Παρκερ, οι οποίοι στα χρόνια της μεγάλης οικονομικής ύφεσης που ακολουθούσε το χρηματιστηριακό κραχ του 1929, γνωρίστηκαν και έκαναν μια σειρά από ρηχοκίνδυνες φονικές ληστείες ταξιδεύοντας σε διάφορα σημεία των Ηνωμένων Πολιτειών, η ταινία συνδυάζει τη ρομαντική ιστορία αγάπης του θρυλικού ζεύγους με τη βία και το αίμα που συνοδεύει τον τρόπο ζωής που επέλεξαν. Επηρεασμένη από τη γαλλική νουβέλ βαγκ (με τον Φρανσουά Τριφώ αλλά και τον Ζαν Λικ Γκοτάρ να είναι υποψήφιοι σκηνοθέτες πριν αναλάβει ο Άρθουρ Πεν), με ζεστή και συναμα αστραφερή φωτογραφία που ανασυνθέτει τα χρώματα της εποχής και ζωντανά χέρια από τους Φέι Ντάναγουεϊ και Γουόρεν Μππί στους βασικούς ρόλους, η ταινία θεωρείται από τις καλύτερες του είδους της, καταφέρνοντας να εμβαδύνει στους χαρακτήρες της και στον συνδυασμό έρωτα και εγκληματίου. Πρόκειται για θέμα που στη συνέχεια επεξεργάστηκαν εξίσου ικανοποιητικά και ο Τερένς Μαλίκ στην ταινία «Badlands» (1973), όσο και ο Ολίβερ Στόουν στην ταινία «Γεννημένοι δολοφόνοι» (Natural born killers, 1994).

«Κινηματογράφος και Περιβάλλον»

στο Ίδρυμα Κακογιάννη
Το Ίδρυμα Μιχαήλ Κακογιάννης σε συνεργασία με το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Ρόδου - Ecofilms και την καλλιτεχνική του διεύθυντρια, σκηνοθέτιδα, Λουκία Ρικάκη, διοργανώνει την Τρίτη 14 και την Τετάρτη 15 Σεπτεμβρίου, στις 9:00 μ.μ., διήμερο αφιερωμένο στο περιβάλλον. Θα προβληθούν σειρά ταινιών μικρού μήκους, οι οποίες έχουν φιλοκενηθεί στο Ecofilms της Ρόδου και, σύμφωνα με την κυρία Ρικάκη, «αποτελούν τις προτάσεις ανεξάρτητων δημιουργών, οι οποίοι φωτίζουν τη θετική πλευρά της ζωής, προτείνοντας δημιουργικές λύσεις απειλητικές μας από την κρίση και υπαγορευμένες της πιο σημαντικές αξίες της υπαρξής μας».

Οι ταινίες που θα προβληθούν είναι οι: «Η Τρομερή Καταιγίδα Ανθρώπου» του Αγγελου Σπαρτάλη (10'), «Αριστερά Δεξιά» του Σταύρου Ράπη (14'), «Forget Maldivos» του Σιμεών Καρακαβριλιθίου (6'), «Το Βλέμμα του Ζώου» του Αγγελου Πανάγου (80'), «Κυμώλη» του Γιώργου Πουλιόπου (29'), «Ο Άλτις και ο Πεπονόκκοπος» της Νανάς Λούκου (15'), «The Achelon Bubble» του Ακυτέρη Φυλακτού (30'), «Με την Πρώτη Ματιά» του Βασίλη Τάνου (1'), «Πεταλούδες» της Ελένας Παναγιώκου (3'), «1.2 Εκατομμύρια Παιδιά» της Εφης Παπά (2'), «Άιλη» του Κωνσταντίνου Παπαδηματίου (5'), «Ένα Δέντρο μια Φορά» του Παναγιώτη Ράπη (26'), και «Λήθη» του Γαβριήλ Τζαφκιά (17').

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

ΠΡΟΒΟΛΕΣ